

Στοχευμένες «ανάσες»

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ρολογούμενοι λόγω των περιουσιακών στοιχείων που κατέχουν, των αγορών που πραγματοποιήσαν το 2024 και των τεκμαρτών δαπανών που τους βαρύνουν. Στην περίπτωση κατά την οποία το τεκμαρτό εισόδημα είναι μεγαλύτερο του πραγματικού, η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων που προκύπτει φορολογείται: Πρώτον, ως εισόδημα από επιχειρηματική ή γεωργική δραστηριότητα με συντελεστές φόρου κλιμακούμενους από 9% έως 44%, εφόσον τουλάχιστον το 50,01% του συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος προέρχεται από επιχειρηματική ή γεωργική δραστηριότητα, ακίνητη περιουσία ή και κινητές αξίες. Επιπλέον, επιβάλλεται και προκαταβολή φόρου έναντι του επόμενου έτους, η οποία υπολογίζεται με συντελεστή 100% επί του κύριου φόρου εισοδήματος. Δεύτερον, ως εισόδημα από μισθωτή εργασία, εφόσον ο φορολογούμενος: α) έχει αποκτήσει εισόδημα που προέρχεται είτε αποκλειστικά ή κατά ποσοστό άνω του 50% από μισθούς ή συντάξεις ή δεν έχει εισόδημα από καμία κατηγορία ή είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο ανέργων της ΔΥ-ΠΑ, β) έχει αποκτήσει εισόδημα μόνο από κεφάλαιο (από τόκους, ακίνητα κ.λπ.) ή και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου και το τεκμαρτό του εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ, γ) έχει αποκτήσει εισόδημα έως 6.000 ευρώ από περιστασιακή απασχόληση και το συνολικό τεκμαρτό του εισόδη-

vasoangelou@gmail.com

η άποψη
της **ΒΑΣΩΣ**
ΑΓΓΕΛΕΤΟΥ

μα δεν υπερβαίνει το ποσό των 9.500 ευρώ.
3 Νέα μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες για αυτοαπασχολούμενους, ατομικές επιχειρήσεις και εργαζομένους με «μπλοκάκι». Η νέα ρύθμιση θα έρθει να προστεθεί σε μια σειρά από διαδοχικές κινήσεις της κυβέρνησης τα τελευταία χρόνια για την ελάφρυνση του μη μισθολογικού κόστους, επιτυγχάνοντας μείωση στις ασφαλιστικές εισφορές κατά 5,4 ποσοστιαίες μονάδες, με στόχο αυτή να φτάσει στις 5,9 ποσοστιαίες μονάδες. Υπενθυμίζεται ότι από τις αρχές του έτους οι ασφαλιστικές εισφορές μειώθηκαν κατά μία μονάδα (μείωση 0,5% στις εισφορές των εργαζομένων και 0,5% στις εργοδοτικές εισφορές κλάδου υγείας), με το ετήσιο καθαρό κόστος για το 2025 να ανέρχεται σε 440 εκατ. ευρώ.
4 Τιμαριθμοποίηση φορολογικής κλίμακας. Η μη τιμαριθμοποίηση φορολογικής κλίμακας πλήττει εκείνους που λόγω αυξήσεων άλλαξαν φορολογικό κλιμάκιο. Ενα μέρος από τις αυξήσεις μισθών και συντάξεων χάνεται από τον αυξημένο φόρο εισοδήματος που θα κληθούν να καταβάλουν μισθωτοί και συνταξιούχοι. Και αυτό γιατί το υπουργείο Οικονομικών δεν έχει προχωρήσει ακόμη στην τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας των εισοδημάτων. Ετσι, οι αυξήσεις -ειδικά του κατώτατου μισθού και σε πολλές περιπτώσεις των συντάξεων- οδηγούν στην αλλαγή φορολογικής κλίμακας, με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο φόρος εισοδήματος και να περιορίζεται η αύξηση στις καθαρές αποδοχές. Επιπλέον, από τη στιγμή που οι αυξήσεις των εισοδημάτων εξακολουθούν σε αρκετές περιπτώσεις να υπολείπονται της αύξησης του πληθωρισμού, δεν πρέπει να τιμωρούνται οι συνεπείς εργαζόμενοι από την εφορία. Στις περισσότερες μορφές νοικοκυριών στην Ελλάδα οι συντελεστές αυξήθηκαν με μεγαλύτερη ταχύτητα συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες. Σε όλες τις κατηγορίες, τα ελληνικά νοικοκυριά επιβαρύνονται αναλογικά περισσότερο σε σχέση με τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, ενώ σε κάποιες κατηγορίες νοικοκυριών -ειδικά αυτών με ανήλικα τέκνα- η Ελλάδα πλάσσεται στην πρώτη 10άδα της σχετικής κατάταξης. Να σημειωθεί ότι σε ένα νοικοκυριό με έναν εργαζόμενο με ετήσιο εισόδημα στον μέσο όρο της χώρας και με δύο παιδιά, οι κρατήσεις ξεπερνούν το 37%, με τη χώρα μας να κατατάσσεται στην έκτη υψηλότερη θέση διεθνώς.
5 Εξτρα φορολογικά κίνητρα σε εργαζομένους υψηλών δεξιοτήτων ώστε είτε να επιστρέψουν από το εξωτερικό είτε να παραμείνουν στη χώρα μας.

Δεξαμενές εσόδων

Κεντρικό ρόλο στην επιτυχία του σχεδιασμού παίζει η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, καθώς η εφαρμογή των παρεμβάσεων εξαρτάται από τη διασφάλιση μόνιμων και διατηρήσιμων φορολογικών εσόδων. Τα επιπλέον δημοσιονομικά έσοδα από την πάταξη της φοροδιαφυγής είχαν ως αποτέλεσμα να επιτευχθεί το 2024 πρωτογενές πλεόνασμα κοντά στο 3% και για πρώτη φορά μηδενικό συνολικό δημοσιονομικό έλλειμμα. Σύμφωνα με την ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών, τα έσοδα αυτά θα επιστρέψουν στην κοινωνία με τις νέες μειώσεις φόρων που θα ανακοινωθούν και θα αφορούν την άμεση φορολογία.
Όσον αφορά το σχέδιο της Κομισιόν για αύξηση των αμυντικών δαπανών, η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα αυτές να μη συνυπολογίζονται στο όριο δαπανών που θέτει το νέο Σύμφωνο

Ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κωστής Χατζηδάκης

Σταθερότητας. Ωστόσο, παραμένει ασαφές το αν η εξαίρεση αυτή θα δημιουργούσε δημοσιονομικό χώρο, που θα μπορούσε να κατευθυνθεί στις φοροελαφρύνσεις, οι οποίες θα ενεργοποιηθούν το 2026. Για την Ελλάδα, οι πρόσθετες αμυντικές δαπάνες φτάνουν τα 500 εκατ. ευρώ το 2026 και τα 100 εκατ. ευρώ το

Τα επιπλέον δημοσιονομικά έσοδα από την πάταξη της φοροδιαφυγής είχαν ως αποτέλεσμα να επιτευχθεί το 2024 πρωτογενές πλεόνασμα κοντά στο 3%

2027. Αν η ρήτρα καλύψει και αυτές, ενδέχεται να προκύψει δημοσιονομικός χώρος για επιπλέον παρεμβάσεις. Το ποσό που θα προκύψει από μια πιθανή εξαίρεση αύξησης των αμυντικών δαπανών από τον σχετικό στόχο θα μπορεί να το διαθέσει η χώρα για νέες αμυντικές δαπάνες ή για μία άλλη παρέμβαση που θα εγκριθεί ως αναγκαία και σκόπιμη, όπως η μείωση της φορολογίας.
Στο οικονομικό επιτελείο αναμένουν σαφέστερες διατυπώσεις που θα διασφαλίζουν ότι η πολιτική αυτή ωφελεί όλα τα κράτη-μέλη, ακόμα και εκείνα με ήδη αυξημένες αμυντικές δαπάνες, όπως είναι η Ελλάδα.

Φορο-ευρηματικότητα χρειάζεται

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ επιβάρυνση των μεσαίων εισοδημάτων είναι εδώ και πολλά χρόνια δυσανάλογη στη χώρα μας και η εξήγηση είναι γνωστή: αδυναμία του κρατικού μηχανισμού να εισπράξει δίκαια τους φόρους. Καθώς όμως η φορο-εισπραξιμότητα βελτιώνεται και η κυβέρνηση διατείνεται πως κερδίζει τη μάχη με τη φοροδιαφυγή, θα πρέπει να εξορθολογιστεί αντίστοιχα και το σύστημα φορολόγησης. Προς αυτή την κατεύθυνση εξετάζονται κάποια μέτρα που θα πρέπει να ζυγιστούν προσεκτικά στη δημοσιονομική ζυγαριά.
Ενα πρώτο βήμα είναι να γεφυρωθεί το χάσμα για τα εισοδήματα στον φορολογικό συντελεστή από 10.000 έως 20.000 ευρώ από 9% σε 22%. Με τέτοια διαφορά στον συντελεστή (που φτάνει στο 36% για εισοδήματα έως 40.000 ευρώ) το κράτος ουσιαστικά επιβάλλει γυάλινη οροφή σε όσους έχουν τη δυνατότητα να αποκρύψουν εισοδήματα. Χαρακτηριστική περίπτωση οι γιατροί, οι

οποίοι έχουν φτάσει σε σημείο να μην μπορούν να πάρουν στεγαστικό δάνειο από την τράπεζα γιατί... δεν μπορεί να δικαιολογηθεί με βάση τα εισοδήματά τους. Από την άλλη πλευρά, οι υψηλοί συντελεστές εισφορών δημιουργούν ασφυξία στις εγχώριες επιχειρήσεις που θέλουν να προσελκύσουν εργαζομένους υψηλών δεξιοτήτων, καθώς δεν μπορούν να υποστηρίξουν το εργοδοτικό κόστος. Παράδειγμα προς μίμηση, ως προς την πρόθεση και την αποτελεσματικότητά του, είναι το κίνητρο για επαναπατρισμό των επιστημόνων που έφυγαν στο εξωτερικό τα χρόνια της κρίσης, το γνωστό ως «brain drain». Η έκπτωση 50% στη φορολόγηση των εισοδημάτων τους έχει δελεάσει πολλούς νέους που νοστάλησαν την Ελλάδα να επιστρέψουν. Ανάλογης ευρηματικότητας -και αποτελεσματικότητας- μέτρα χρειαζόμαστε αν θέλουμε πραγματικά να γυρίσει σελίδα η χώρα, υιοθετώντας επιτέλους δυτική φορολογική κουλτούρα.